

Rääkised haridusjuhid

Poolteist aastat pole ajakirjanikke Haridusministeeriumi pressikonverentsile kutsutud. Möödunud neljapäeval seda tehti. Aseminister Kalju Luts tõi pika vaikuseaja põhjenduseks mittetahtmise rääkida pooleliolevatest asjadest.

Aseministri sissejuhatavat kõnet kuulates tulid taas meelde ammused head ajad, mil aina end kiideti ja teistele mittemõistmist ette heideti. Eks koolirahvas ja kohalikud haridusosakonnad tea paremini, kui tegus ja ühtne ministeerium nüüd on. Kahtlemata on palju tööd olnud mitme seadusprojekti kokkusaamisega, mis ootavad valitsuse ja Ülemnõukogu heakskiitu, ministeeriumi struktuuri väljatöötamisel (haridust korraldab viis osakonda) ja sobiva kaadri leidmisel. Eesmärgiks on seatud lähendada vaimsusest, kõlblusest, intellektuaalsusest ja professionaalsusest.

Õpetajate palkadest on räägitud palju. 1. septembrist need tõusevad kuni kaks korda. Koolidel on õigus otsustada, kellele kui palju maksta (lähutada tuleb muidugi õpetaja tasemest — heale rohkem, kehvemale vähem). Vahet teha on kindlasti vaja, kuid see toob kaasa suuri pingeid. Loodame, et koolide direksioonid suudavad olla õiglased iga õpetaja suhtes.

Nn. palgakomisjon, mille tööst on millegipärast ametiühing eemale hoidma hakanud, jätkab ka edaspidi võitlust koolirahva palkade eest.

Ministeerium taotleb, et õpetajate palgarahad tuleksid vabariigi eelarvest, et vältida suuri palgaerinevusi jõukamate ja vaesemate maakondade ja linnade õpetajate vahel. See ettepanek pole aga allpool toetust leidnud.

Üsna huvitav oli kuulda väidet, et õpilase päevane toiduraha on praeguste arvestuste kohaselt 13 rubla. Ei tea, kas siis on pidevalt banaanid ja apelsinid laual või tuuakse praed-supid-magustoidud restoranist? Toidurahaga seotud probleemi lahendamise jätab ministeerium kohalike omavalitsuste õlule: kui raha ja tahtmist on, antagu dotsiooni.

Helistasin meie ÜTEsse. Pr. Lumi oli üllatunud, kuulates sellisest summast, mis on tema arvates isegi Tallinna kohta liiga suur. Meil peaks see tulema 1.50 kuni 2 rubla päevas, kuid sõltub kooli ja söökla vahelisest lepingust. Ühtset hinda, nagu varem kombeks oli, enam pole. Kasutasin juhust, et teada saada Paide 1. Keskkooli söökla saatuse kohta ja kontrollida mõni nädal tagasi saadud teadet, et ka sel sügisel lapsed sooja süüa ei saa. Õnneks pidid tegemata tööd enam-vähem lõpetatud olema ja ÜTE inimesed on valmis lastele süüa tegema. Hea uudis!

Tagasi pressikonverentsi juurde. Õppekirjanduse kohta öeldi, et ilmuma pidi 54 uut õpikut, valmis (valmimas) on neist natuke üle poole. Tulemata jäävad viie aine õpikud. Bioloogiaõpik asendatakse Soomes trükitud psühholoogiaõpikuga. Soomest on heategeval teel saadud veel teisigi õpikuid. Õpikute hinna kohta arvati, et need saavad olema umbes kümme korda kallimad kui seni olid.

Probleem on ametkondlike lasteaedadega, kus n.-õ. võõraste laste vanematelt tahetakse suuremaid summasid kui omadelt (nii on ka meie maakonnas). Haridusministeerium taotleb nende lasteaedade ülevõtmist bilansist bilanssi. Enamik vabariigi asutusi-ettevõtteid on sellega nõus, üleliidulised vastu.

Pressikonverentsi lõpetas minister Rein Loik: «Vaatomata rasketele majandusoludele, teevad õpetajad kõik, et lastele tagada turvalisus ja haridus.»

MERLE RIPS